*การศึกษาพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

จุฬารัตน์ บุษบงก์

อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
Corresponding author e-mail: chularat.b@sskru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต จำนวน 43 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์มีดังนี้ ด้านการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ พบว่า นักศึกษารู้จักหรือเคยได้ยินเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ คิดเป็นร้อยละ 58.1, นักศึกษาเคยใช้ปัญญาประดิษฐ์ คิดเป็นร้อย 97.7, นักศึกษาคิดว่าปัญญาประดิษฐ์มีบทบาทสำคัญต่อชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 72.1 และความถี่ในการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 72.1 ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์ พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก (M = 4.12, S.D. = 0.36) ด้านพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ 1)วัตถุประสงค์ในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ พบว่า ส่วนใหญ่ใช้ในการค้นคว้าหาข้อมูลในการเรียน การทำรายงาน/การสร้างเนื้อหา/เขียนสรุปเนื้อหา การแปลภาษา และเพื่อความบันเทิง 2)ประสบการณ์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ ส่วนใหญ่ใช้ Chat GPT, Gemini, Bring, Copilot และ DeepSeek 3)การได้รับข้อมูลเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ ได้รับจากสื่อสังคมออนไลน์, การเรียนการสอน, การอบรมหรือสัมมนา และจากเพื่อนหรือครอบครัว

คำสำคัญ: ปัญญาประดิษฐ์; การเรียนรู้; พฤติกรรม

* Received: 2025-08-13, Revised: 2025-10-21, Accepted: 2025-10-21

A Study of Artificial Intelligence (AI) Usage Behavior for Learning Among Graduate Students at Sisaket Rajabhat University

Chularat Busabong

Lecturer of Faculty of Education and Human Development, Sisaket Rajabhat University
Corresponding author e-mail: chularat.b@sskru.ac.th

ABSTRACT

This research aims to study the use of artificial intelligence (AI) for learning among graduate students at Sisaket Rajabhat University. The sample group consisted of 43 students enrolled in the Master of Education Program. The participants were selected using simple random sampling. The research instruments included: 1) a questionnaire on students' use of artificial intelligence for learning, and 2) a semi-structured interview. The statistics used for quantitative data analysis were descriptive statistics, including percentage, mean, and standard deviation. The results of this research was found that regarding students' behavior in using artificial intelligence for learning were as follows: 58.1% of the students knew or had heard about artificial intelligence; 97.7% had experience using it; and 72.1% stated that it played an important role in their daily lives. In terms of usage frequency, 72.1% reported using artificial intelligence 2–3 times per week. The factors influencing the adoption of artificial intelligence were categorized into 4 dimensions, all of which were rated at a high level overall (M = 4.12, S.D. = 0.36). The use of artificial intelligence for learning was found to include the following aspects: 1) Purpose of using artificial intelligence: Most students used AI to search for academic information, complete reports, create or summarize content, assist with work tasks, for translation, and entertainment purposes; 2) Experience with artificial intelligence tools: Most students used platforms such as ChatGPT, Gemini, Bing, Copilot, and DeepSeek; and 3) Sources of information about artificial intelligence: Students primarily received information from social media, formal education, training or seminars, and from friends or family.

Keywords: Artificial Intelligence; Learning; Behavior

บทนำ

ในปัจจุบันการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ที่สามารถประมวลผลข้อมูลจำนวนมาก วิเคราะห์ สังเคราะห์ และตอบสนองต่อสถานการณ์ได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ปัญญาประดิษฐ์ได้ถูกนำมาใช้ในหลายภาคส่วนทั้งด้านอุตสาหกรรม เศรษฐกิจ สาธารณสุข และการศึกษา (Russell & Norvig, 2021) ซึ่งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (2566) ได้อธิบายไว้ว่า ปัญญาประดิษฐ์หรือ AI หมายถึง เทคโนโลยีการสร้างความสามารถให้แก่เครื่องจักรและคอมพิวเตอร์ ด้วยอัลกอริทึมและกลุ่มเครื่องมือทางสถิติ เพื่อสร้างซอฟต์แวร์ทรงปัญญาที่สามารถเรียนรู้ เลียนแบบ

ความสามารถของมนุษย์ที่ซับซ้อนได้ ในบางกรณีอาจไปถึงขั้นเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยในด้านการศึกษา ปัญญาประดิษฐ์มีศักยภาพในการสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น การปรับเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เรียนรายบุคคล (Personalized Learning) การสร้างสื่อการเรียนรู้เชิงโต้ตอบ การให้ข้อเสนอแนะโดยอัตโนมัติ และการวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (Holmes et al., 2022) นอกจากนี้ Hibbert et al. (2024) กล่าวว่า เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ได้ก้าวขึ้นมาเป็นกลไกสำคัญที่เปลี่ยนแปลงโลกในหลากหลายมิติไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจสังคมและการศึกษา เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือที่ช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน แต่ยังกลายเป็นเทคโนโลยีที่ทรงพลังที่สามารถเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวิธีการทำงานของมนุษย์ในระดับที่ไม่เคยมีมาก่อน สำหรับการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา นักศึกษาจำเป็นต้องมีทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ การสังเคราะห์องค์ความรู้ และการสร้างผลงานวิชาการหรือวิจัยที่มีคุณภาพ การใช้ปัญญาประดิษฐ์สามารถเป็นเครื่องมือที่ช่วยสนับสนุนการค้นคว้าการจัดการข้อมูลให้มีความถูกต้องและทันสมัยมากขึ้น อย่างไรก็ตามพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์ อาจแตกต่างกันไปตามสมรรถนะและทักษะด้านดิจิทัล รวมถึงความเข้าใจและจริยธรรมทางวิชาการของผู้ใช้ (Zawacki-Richter et al., 2019) ซึ่งการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างเหมาะสมจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ ในขณะเดียวกันการใช้โดยขาดความรับผิดชอบ อาจส่งผลต่อคุณภาพของผลงานและจริยธรรมทางวิชาการ ดังนั้นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา จะต้องมีทักษะและสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 รวมถึงการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้อย่างมีจริยธรรมและมีความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

ในด้านการศึกษาได้มีการนำปัญญาประดิษฐ์มาประยุกต์ใช้ในหลากหลายรูปแบบ เช่น การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อพัฒนาเครื่องมือ การสร้างสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้แบบอัจฉริยะ การใช้ในงานบริหารการศึกษา การสร้างการเรียนรู้ และการประเมินหรือการเสริมสร้างความสามารถของผู้สอน โดยแอปพลิเคชันที่ใช้ AI platform เป็นพื้นฐานมีหลากหลายประเภท ตั้งแต่ระบบการสอนแบบปัญญาประดิษฐ์ไปจนถึงแพลตฟอร์มการเรียนรู้ส่วนตัวและการวิเคราะห์ผลการเรียนของผู้เรียน ซึ่งแต่ละแอปพลิเคชันสามารถใช้เพื่อเพิ่มความสนใจ ความเข้าใจ การจดจำ และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงของผู้เรียน การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในด้านการศึกษาเป็นการเปลี่ยนแปลงแนวทางการศึกษาให้มีปฏิสัมพันธ์ มีความเป็นส่วนตัว และมีประสิทธิผลมากขึ้น (วรลักษณ์ หิมะกลัส, 2566) และการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการศึกษา ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ สำหรับผู้สอน ผู้เรียน และสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การสนับสนุนการเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคลในการเรียนรู้แบบปรับเหมาะ (Adaptive Learning) ซึ่งปรับเนื้อหาและกระบวนการสอนให้ตรงกับความต้องการและศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีปฏิสัมพันธ์สูง การประเมินผลที่ปรับตัวตามระดับทักษะของผู้เรียน การให้คำแนะนำที่เป็นส่วนตัวและเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ ปัญญาประดิษฐ์ยังมีศักยภาพในการลดความไม่เท่าเทียมทางการศึกษา โดยการสร้างโอกาสและการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับกลุ่มผู้เรียนทุกกลุ่ม รวมถึงผู้ที่มีอุปสรรคด้านภาษาหรือการ

เรียนรู้ นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาความสามารถของครูในด้านเทคโนโลยี การจัดการการสอน และการเตรียมระบบการศึกษาของสถานศึกษา ให้มีพร้อมสำหรับอนาคตที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า การบูรณาการปัญญาประดิษฐ์ในการศึกษาไม่เพียงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ แต่ยังสร้างระบบการศึกษาที่เท่าเทียม ยั่งยืน และพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต (จิรกร ฐาวิรัตน์, 2568)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ปัญญาประดิษฐ์เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาทักษะด้านต่างๆ ที่จะตอบสนองต่อความต้องการของสังคมในยุคใหม่ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เพื่อศึกษาลักษณะพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์ และพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์ที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางนโยบาย การพัฒนาหลักสูตร การออกแบบกระบวนการเรียนรู้ รวมถึงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์อย่างเหมาะสมและมีจริยธรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัย เรื่อง “การศึกษาพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ” เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ จำนวน 50 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จากการเทียบตารางขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จำนวน 43 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน การศึกษาระดับปริญญาตรี

ตัวแปรตาม ได้แก่ การใช้งานปัญญาประดิษฐ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์ และพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi structured interview) มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารหลักการแนวคิดวิธีการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

3.2 กำหนดวัตถุประสงค์หัวข้อคำถามของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้

3.3 สร้างแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดค่าเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด(5) มาก(4) ปานกลาง(3) น้อย(2) และน้อยที่สุด(1) โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1.ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งาน 2.ปัจจัยเกี่ยวกับความง่ายในการใช้งาน 3.ปัจจัยเกี่ยวกับความสามารถของปัญญาประดิษฐ์ 4.ปัจจัยทางสังคม มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 20 ข้อ

3.4 สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ โดยกำหนดประเด็นหลัก 3 ประเด็น ได้แก่ 1)การใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อวัตถุประสงค์ใด 2)ประสบการณ์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ชนิดใดบ้าง 3)ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์จากช่องทางใด

3.4 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือด้วยดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน และคัดเลือกข้อคำถามที่มีดัชนีค่า IOC ไม่น้อยกว่า 0.50 ขึ้นไป การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ ผลการวิเคราะห์พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67 -1.00 และผ่านเกณฑ์ทุกข้อ จากนั้นนำแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อประเมินคุณภาพ ผลการประเมินคุณภาพของแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พบว่า ภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก (M = 4.67, S.D. = 0.15)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 17 มกราคม - 2 กุมภาพันธ์ 2568 โดยใช้แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จัดเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์โดยใช้ Google Form และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ทำการการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ จำนวน 43 ชุด หลังจากนั้นทำการรวบรวมข้อมูล และนำไปวิเคราะห์สรุปผลวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาวิเคราะห์โดยวิธีทางสถิติ ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลจากแบบสอบถามรายข้อ โดยใช้ความถี่ และร้อยละ

5.2 วิเคราะห์พฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์ และการกระจายของข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	20	46.5
ชาย	23	53.5
รวม	43	100
2. อายุ		
อายุ 26-30 ปี	15	34.9
อายุ 31-35 ปี	-	-
อายุ 36-40 ปี	8	18.6
อายุ 41-50 ปี	4	9.3
อายุ 51 ปีขึ้นไป	1	2.3
รวม	43	100
3. ประสบการณ์ทำงาน		
1-5 ปี	14	32.6
6-10 ปี	18	41.9
11-15 ปี	6	14.0
16-20 ปี	1	2.3
มากกว่า 20 ปี	4	9.3
รวม	43	100
4. สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี		
วิทยาศาสตร์	8	18.6
เทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์	6	14

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
สังคมศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม	6	14
คณิตศาสตร์	7	16.3
ภาษาไทย	6	14
ภาษาต่างประเทศ	6	14
ศิลปะ	1	2.3
การงานอาชีพ	2	4.7
การศึกษาพิเศษ	1	2.3
รวม	**43**	**100**

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน สาขาที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 46.5 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 53.5 มีอายุ 26-30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.9 รองลงมา ได้แก่ อายุ 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.6 อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.3 และอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.3 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมีประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.6 รองลงมา 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 41.9 11-15 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.0 มากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.3 และ 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.3 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.6 รองลงมาเป็น คณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 16.3 สาขาเทคโนโลยี/คอมพิวเตอร์, สาขาสังคมศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม, สาขาภาษาไทย, สาขาภาษาต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ 14 สาขาการงานอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 4.7 สาขาศิลปะ และสาขาการศึกษาพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 2.3 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การใช้งานปัญญาประดิษฐ์

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การใช้งานปัญญาประดิษฐ์

การใช้งานปัญญาประดิษฐ์	จำนวน	ร้อยละ
1.นักศึกษารู้จักหรือเคยได้ยินเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์หรือไม่		
รู้จักดี	18	41.5
เคยได้ยินบ้าง	25	58.1
รวม	43	100
2. นักศึกษาเคยใช้ปัญญาประดิษฐ์หรือไม่		
เคย	42	97.7
ไม่เคย	1	2.3
รวม	43	100

การใช้งานปัญญาประดิษฐ์	จำนวน	ร้อยละ
3. นักศึกษาคิดว่าปัญญาประดิษฐ์มีบทบาทสำคัญต่อชีวิตประจำวันหรือไม่		
มาก	31	72.1
ปานกลาง	12	27.9
รวม	43	100
4. ความถี่ในการใช้งาน AI		
ทุกวัน	10	23.3
2-3 ครั้งต่อสัปดาห์	31	72.1
1 ครั้งต่อสัปดาห์	2	4.7
รวม	43	100

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์การใช้งานปัญญาประดิษฐ์ พบว่า นักศึกษารู้จักหรือเคยได้ยินเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์หรือไม่ เคยได้ยินบ้าง คิดเป็นร้อยละ 58.1 รู้จักดี คิดเป็นร้อยละ 41.5 นักศึกษาเคยใช้ปัญญาประดิษฐ์หรือไม่ เคยใช้ คิดเป็นร้อยละ 97.7 ไม่เคย คิดเป็นร้อยละ 2.3 นักศึกษาคิดว่าปัญญาประดิษฐ์มีบทบาทสำคัญต่อชีวิตประจำวันหรือไม่ บทบาทสำคัญมาก คิดเป็นร้อยละ 72.1 ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 27.9 ความถี่ในการใช้งาน AI 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 72.1 และ 1ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 4.7 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์ พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก (M = 4.12, S.D. = 0.36) เมื่อแยกพิจารณาแต่ละด้าน สรุปได้ ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านที่ 1 ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งาน

ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งาน	M	S.D.	แปลผล
1. ปัญญาประดิษฐ์ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน/การเรียนได้มากขึ้น	4.30	0.56	มาก
2. ปัญญาประดิษฐ์ช่วยให้เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น	4.53	0.55	มากที่สุด
3. ปัญญาประดิษฐ์ช่วยวิเคราะห์ หาคำตอบ และแก้ปัญหาได้	4.05	0.69	มาก
4. สามารถนำปัญญาประดิษฐ์มาประยุกต์ใช้งานได้หลากหลาย	4.47	0.59	มาก
5. ปัญญาประดิษฐ์ช่วยประหยัดเวลาในการทำงาน/การเรียน	4.49	0.70	มาก
เฉลี่ยรวม	**4.37**	**0.45**	**มาก**

ตารางที่ 3 แสดงผลปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์ ด้านที่ 1 ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งานพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.37, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ปัญญาประดิษฐ์ช่วยให้เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น (M = 4.53, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ ช่วยประหยัดเวลาในการทำงาน/การเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (M = 4.49, S.D. = 0.70) สามารถนำปัญญาประดิษฐ์มาประยุกต์ใช้งานได้หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (M = 4.47, S.D. = 0.59) ปัญญาประดิษฐ์ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน/การเรียนได้มากขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (M= 4.30, S.D. = 0.56) และปัญญาประดิษฐ์ช่วยวิเคราะห์ หาคำตอบ และแก้ปัญหาได้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (M= 4.05, S.D. = 0.69) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับความง่ายในการใช้งาน

ปัจจัยเกี่ยวกับความง่ายในการใช้งาน	M	S.D.	แปลผล
1. ปัญญาประดิษฐ์ใช้งานง่าย เข้าถึงได้รวดเร็ว	4.53	0.55	มากที่สุด
2. ปัญญาประดิษฐ์มีขั้นตอนการใช้งานที่ไม่ซับซ้อน	4.40	0.58	มาก
3. ปัญญาประดิษฐ์มีให้เลือกใช้หลากหลาย	4.30	0.71	มาก
4. ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการใช้บริการปัญญาประดิษฐ์	3.37	1.13	ปานกลาง
5. ปัญญาประดิษฐ์มีความเสถียรในการใช้งาน	3.86	0.56	มาก
เฉลี่ยรวม	**4.09**	**0.49**	**มาก**

ตารางที่ 4 แสดงผลปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์ ด้านที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับความง่ายในการใช้งาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M= 4.09, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ปัญญาประดิษฐ์ใช้งานง่าย เข้าถึงได้รวดเร็ว (M = 4.53, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ ปัญญาประดิษฐ์มีขั้นตอนการใช้งานที่ไม่ซับซ้อน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (M= 4.40, S.D. = 0.58) ปัญญาประดิษฐ์มีให้เลือกใช้หลากหลาย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (M = 4.30, S.D. = 0.71) ปัญญาประดิษฐ์มีความเสถียรในการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (M = 3.86, S.D. = 0.56) และค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการใช้บริการปัญญาประดิษฐ์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (M = 3.37, S.D. = 1.13) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับความสามารถของปัญญาประดิษฐ์

ปัจจัยเกี่ยวกับความสามารถของปัญญาประดิษฐ์	M	S.D.	แปลผล
1. ปัญญาประดิษฐ์มีความแม่นยำและคุณภาพของข้อมูล	3.60	0.62	มาก
2. ปริมาณและความหลากหลายของข้อมูลที่ได้รับ	3.93	0.59	มาก
3. ปัญญาประดิษฐ์มีความปลอดภัยในการใช้งาน	3.58	0.66	มาก
4. ปัญญาประดิษฐ์รองรับภาษาที่หลากหลาก	4.07	0.67	มาก
5. ปัญญาประดิษฐ์มีการตอบสนองที่รวดเร็ว	4.33	0.52	มาก
เฉลี่ยรวม	**3.90**	**0.42**	**มาก**

ตารางที่ 5 แสดงผลปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์ ด้านที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับความสามารถของปัญญาประดิษฐ์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 3.90, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับมาก คือ ปัญญาประดิษฐ์มีการตอบสนองที่รวดเร็ว (M = 4.33, S.D. = 0.52) รองลงมาคือ ปัญญาประดิษฐ์รองรับภาษาที่หลากหลาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (M = 4.07, S.D. = 0.67) ปริมาณและความหลากหลายของข้อมูลที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (M = 3.93, S.D. = 0.59) ปัญญาประดิษฐ์มีความแม่นยำและคุณภาพของข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (M = 3.60, S.D. = 0.62) และปัญญาประดิษฐ์มีความปลอดภัยในการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (M = 3.58, S.D. = 0.66) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงผลการวิเคราะห์ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้านที่ 4 ปัจจัยทางสังคม

ปัจจัยทางสังคม	M	S.D.	แปลผล
1. เพื่อนแนะนำให้ใช้	3.93	0.88	มาก
2. หน่วยงานสนับสนุนให้ใช้	3.49	0.86	ปานกลาง
3. อยากทดลองใช้ด้วยตนเอง	4.67	0.57	มากที่สุด
4. ได้รับทราบจากข้อมูลข่าวสาร	4.19	0.66	มาก
5. ปัญญาประดิษฐ์เป็นเทคโนโลยีที่จำเป็นในปัจจุบัน	4.30	0.71	มาก
เฉลี่ยรวม	**4.12**	**0.49**	**มาก**

ตารางที่ 6 แสดงผลปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์ ด้านที่ 4 ปัจจัยทางสังคม พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.12, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด คือ อยากทดลองใช้ด้วยตนเอง (M = 4.67, S.D. = 0.57) รองลงมาคือ ปัญญาประดิษฐ์เป็นเทคโนโลยีที่จำเป็นในปัจจุบัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (M = 4.30, S.D. = 0.71) ได้รับทราบจากข้อมูลข่าวสาร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (M= 4.19, S.D. = 0.66) เพื่อนแนะนำให้ใช้ มี

ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (M= 3.93, S.D. = 0.88) และหน่วยงานสนับสนุนให้ใช้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง (M= 3.49, S.D. = 0.86) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 พฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์

ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ผลมีดังนี้ 1)วัตถุประสงค์ในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาใช้ในการค้นคว้าหาข้อมูลสำหรับการเรียน การทำรายงานในการสร้างเนื้อหา/เขียนสรุปเนื้อหา และใช้การทำงาน การแปลภาษา และใช้เพื่อความบันเทิง 2)ประสบการณ์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ของนักศึกษา ส่วนใหญ่นักศึกษาใช้ Chat GPT, Gemini, Bring, Copilot และ DeepSeek 3)นักศึกษาได้รับข้อมูลเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์จากช่องทางใดบ้าง พบว่า ได้รับข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์, การเรียนการสอน, การอบรมหรือสัมมนา และจากเพื่อนหรือครอบครัว

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็น เพศชาย มีอายุ 26-30 ปี มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี สำเร็จศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิทยาศาสตร์ ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ มีดังนี้ การใช้งานปัญญาประดิษฐ์ พบว่า รู้จักหรือเคยได้ยินเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ คิดเป็นร้อยละ 58.1 เคยใช้ปัญญาประดิษฐ์ คิดเป็นร้อย 97.7 ปัญญาประดิษฐ์มีบทบาทสำคัญต่อชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 72.1 ความถี่ในการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ 2-3 ครั้งต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 72.1 ซึ่งผลการวิจัยพบว่ามีการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ สอดคล้องกับรายงานของ บุหงา ชัยสุวรรณ และคณะ (2565) ส่วนใหญ่สามารถใช้งานปัญญาประดิษฐ์เพื่อการสื่อสารได้เป็นอย่างดีและบางองค์กรบุคลากรมีทักษะการปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยี ทั้งนี้ความรู้และทักษะของบุคลากรในด้านดังกล่าวมีหลายระดับแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับงานที่รับผิดชอบ ประกอบกับอายุ ช่วงวัยมีผลต่อการรับปัญญาประดิษฐ์เข้ามาใช้ และในบทบาทของปัญญาประดิษฐ์ที่มีต่อชีวิตประจำวัน พบว่าร้อยละ 72.1 เห็นว่าปัญญาประดิษฐ์มีบทบาทสำคัญต่อชีวิตประจำวัน แสดงถึงการรับรู้ถึงคุณค่าและศักยภาพของปัญญาประดิษฐ์ในการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการทำงาน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Dwivedi et al. (2021) ที่ชี้ว่าปัญญาประดิษฐ์มีผลต่อการปรับตัวของพฤติกรรมและการดำเนินชีวิตอย่างมีนัยสำคัญ กล่าวโดยสรุปจากผลการวิจัยสะท้อนว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีการเปิดรับและใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างแพร่หลาย และมีการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในลักษณะเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงมีการรับรู้คุณค่าของปัญญาประดิษฐ์อยู่ในระดับสูง ซึ่งสะท้อนถึงทัศนคติทางบวกต่อปัญญาประดิษฐ์ พร้อมที่จะเรียนรู้และประยุกต์เข้ากับกระบวนการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา

อีกทั้งให้ความเห็นว่าปัญญาประดิษฐ์มีบทบาทสำคัญต่อชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดในการเรียนรู้ตลอดชีวิตในสังคมยุคดิจิทัล

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์ พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก (M= 4.12, S.D. = 0.36) ได้แก่ การรับรู้ประโยชน์ในการใช้งาน ความง่ายในการใช้งาน ความสามารถของปัญญาประดิษฐ์ และปัจจัยทางสังคม อยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีและมีแนวโน้มในการนำเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในชีวิตประจำวันหรือในบริบทการทำงาน/การเรียนรู้มากขึ้น เมื่อแยกพิจารณาแต่ละด้าน 1)ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งาน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือ ปัญญาประดิษฐ์ช่วยให้เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น รองลงมาคือช่วยประหยัดเวลาในการทำงาน/การเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ พงศ์พันธุ์ ไพโรจน์ (2566) พบว่า การยอมรับและตัดสินใจเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์ ในด้านปัจจัยการยอมรับปัญญาประดิษฐ์ คือการรับรู้ถึงประโยชน์และความง่ายของปัญญาประดิษฐ์ที่จะช่วยให้บุคคลากร สามารถตอบสนองการทำงานได้สะดวก รวดเร็ว และง่ายขึ้น โดยบุคลากรสามารถเรียนรู้และสามารถทำงานร่วมกับปัญญาประดิษฐ์ได้ และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณิชารีย์ กิตติคุณศิริ (2562) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์แชทบอท มีดังนี้ 1.ปัจจัยสมรรถภาพของสื่อ 2.ปัจจัยความเข้ากันได้ของเทคโนโลยี 3.ปัจจัยการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน 4.ปัจจัยการรับรู้ตัวตน 5.ปัจจัยการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งาน 6.ปัจจัยการรับรู้ความเสี่ยง นอกจากนี้ สุพัตรา ปากดี (2566) ได้เสนอข้อควรพิจารณาในการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการจัดการศึกษา ไว้ดังนี้ งบประมาณในการนำปัญญาประดิษฐ์มาประยุกต์ใช้ การมีจริยธรรมในการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ ความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของข้อมูล ขอบเขตการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ ข้อจำกัดในการทำงานของปัญญาประดิษฐ์ และความคุ้มค่าในการนำปัญญาประดิษฐ์มาประยุกต์ใช้ ซึ่งจากผลการวิจัย สรุปได้ว่า การเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์ได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางเทคนิค เช่น การรับรู้ประโยชน์ ความง่าย ความสามารถของระบบ และปัจจัยทางสังคม ที่สะท้อนถึงแนวโน้มของการเปลี่ยนผ่านทางเทคโนโลยี (Digital Transformation) ที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน และควรมีการส่งเสริมให้เกิดการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างมีคุณภาพ โดยมีการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ และจริยธรรมในการใช้งานปัญญาประดิษฐ์อย่างเหมาะสม

พฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์เพื่อการเรียนรู้ 1)วัตถุประสงค์ในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ พบว่า ส่วนใหญ่นักศึกษาใช้ในการค้นคว้าหาข้อมูลสำหรับการเรียน การทำรายงานในการสร้างเนื้อหา/เขียนสรุปเนื้อหา และใช้การทำงาน การแปลภาษา และใช้เพื่อความบันเทิง 2)ประสบการณ์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ ส่วนใหญ่นักศึกษาใช้ Chat GPT, Gemini, Bring, Copilot และ DeepSeek 3) ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์ จากสื่อสังคมออนไลน์, การเรียนการสอน, การอบรมหรือสัมมนา และจากเพื่อนหรือครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับ ภัควลัญชญ์ ผาณิตพิเชฐวงศ์ (2567) พบว่า นิยมใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์รังสรรค์ ได้แก่ Microsoft Bing, Google Bard, และ ChatGPT ตามลำดับ และจากการศึกษาของพีระพงษ์ แสวงศรี (2566) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์จากสื่อสังคมออนไลน์และ

การเรียนการสอน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าปัญญาประดิษฐ์มีบทบาทสำคัญในการช่วยสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ โดยช่วยให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ การศึกษาของ สุพัตรา ปากดี (2566) พบว่า 1) ศักยภาพของปัญญาประดิษฐ์ในการจัดการศึกษา ได้แก่ อำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ปรับปรุงกระบวนการสอนของครู และส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน และ 2) ลักษณะการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการจัดการศึกษา สามารถประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสร้างสื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chen, Chen, & Lin (2020) ได้อธิบายว่า ปัญญาประดิษฐ์ได้ถูกนำไปใช้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อการบริหาร การเรียนการสอน และการส่งเสริมการเรียนรู้ ปัญญาประดิษฐ์ช่วยมอบประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นให้กับผู้เรียน โดยใช้การเรียนรู้ของเครื่องเพื่อปรับแต่งเนื้อหาให้เหมาะกับความต้องการแต่ละบุคคล โดยรวมแล้วปัญญาประดิษฐ์ มีผลกระทบเชิงบวกมากกว่าเชิงลบต่อการศึกษา โดยปัจจุบันปัญญาประดิษฐ์ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยในการศึกษา ซึ่งจากผลการวิจัย สะท้อนถึงพฤติกรรมการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของนักศึกษาในปัจจุบัน ที่เปลี่ยนจาก “ผู้เรียน” สู่การเป็น “ผู้แสงหาและจัดการความรู้” โดยมีปัญญาประดิษฐ์เป็นเครื่องมือสำคัญ สำหรับการเรียนรู้ในระดับบัณฑิตศึกษา แต่ทั้งนี้จะต้องให้ความรู้และความสำคัญเกี่ยวกับการรู้เท่าทันปัญญาประดิษฐ์ (AI Literacy) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้เทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์อย่างมีวิจารณญาณ และจริยธรรม ในการสร้างสรรค์องค์ความรู้อย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักศึกษาสามารถใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการค้นคว้า วิเคราะห์ข้อมูล และการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในทุกด้าน

2. การนำปัญญาประดิษฐ์มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นถูกต้องและเหมาะสม รวมถึงคำนึงถึงจริยธรรมในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ และการรู้เท่าทันปัญญาประดิษฐ์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาทัศนคติและจริยธรรมของนักศึกษาในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ และแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของนักศึกษา เช่น การคัดลอกผลงาน การอ้างอิง การสร้างเนื้อหาจากปัญญาประดิษฐ์ และการพัฒนาแนวทาง/หลักการใช้ปัญญาประดิษฐ์อย่างมีจริยธรรมและความรับผิดชอบ

2. ศึกษาผลกระทบระยะยาวของการใช้ปัญญาประดิษฐ์ต่อพฤติกรรมการเรียนรู้และทักษะการคิด เช่น การเปลี่ยนแปลงทักษะการคิดในระดับต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ หรือปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

องค์ความรู้ใหม่

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ มีพฤติกรรมการนำปัญญาประดิษฐ์มาประยุกต์ใช้ โดยมุ่งเน้นไปที่การสนับสนุนการเรียนรู้และการทำงานทางวิชาการ และใช้ในการค้นคว้าหาข้อมูลสำหรับการเรียน สร้างเนื้อหาและสรุปเนื้อหาสำหรับการเขียนรายงาน รวมถึงการแปลภาษา และสนับสนุนการทำงานทางวิชาการต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังพบว่าการใช้ปัญญาประดิษฐ์ของนักศึกษาไม่ได้จำกัดเฉพาะการนำมาใช้ในบริบทการเรียนรู้ แต่ครอบคลุมถึงการใช้ในชีวิตประจำวัน การติดต่อสื่อสาร และความบันเทิง สะท้อนให้เห็นถึงความยืดหยุ่นและศักยภาพของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในการตอบสนองความต้องการที่หลากหลาย ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้งานปัญญาประดิษฐ์ ได้แก่ การรับรู้ถึงประโยชน์ ความง่าย ความสามารถของระบบ และบริบททางสังคม อีกทั้งแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวกับปัญญาประดิษฐ์มาจากหลายช่องทาง โดยเฉพาะสื่อสังคมออนไลน์ มีบทบาทสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการนำปัญญาประดิษฐ์ไปประยุกต์ใช้ในด้านต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม, และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2566). *รายงานประจำปี พ.ศ. 2566 แผนปฏิบัติการด้านปัญญาประดิษฐ์แห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (พ.ศ. 2565 - 2570).*

บุหงา ชัยสุวรรณ และคณะ. (2565). สถานการณ์แนวโน้ม และความต้องการ ความรู้และทักษะปัญญาประดิษฐ์ทางการสื่อสารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรวัยทำงานในประเทศไทย. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, *30*(1), 110-130.

จิรกร ฐาวิรัตน์. (2568). AI กับการศึกษา: ตัวช่วยสุดอัจฉริยะ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้. *วารสารสังคมศึกษาปริทรรศน์*, *1*(2), 98–108.

ณิชารีย์ กิตติคุณศิริ. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์แชทบอท*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พงศ์พันธุ์ ไพโรจน์. (2566). *การยอมรับและตัดสินใจเลือกใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อให้บริการด้านการแพทย์ในประเทศไทย*. สารนิพนธ์ปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต วิทยาลัยการจัดการมหาวิทยาลัยมหิดล.

ภัควลัญชญ์ ผาณิตพิเชฐวงศ์. (2567). แนวทางการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์รังสรรค์สำหรับการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี*, *13*(1), 31–45.

วรลักษณ์ หิมะกลัส. (2566). *รายงานฉบับสมบูรณ์ การทบทวนวรรณกรรมว่าด้วยการใช้ AI ในการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.* สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

สุพัตรา ปากดี. (2566). *แนวทางการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการจัดการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Chen, L., Chen, P., & Lin, Z. (2020). Artificial intelligence in education: A review. *IEEE Access, 8*, 75264–75278.

Dwivedi et al. (2021). Artificial Intelligence (AI): Multidisciplinary perspectives on emerging challenges, opportunities, and agenda for research, practice and policy. *International Journal of Information Management*, *57*(April), 101-134.

Hibbert, M., Altman, E., Shippen, T., & Wright, M. (2024). A framework for AI literacy. *EDUCAUSE Review.* https://er.educause.edu/articles/2024/6/a-framework-for-ai-literacy.

Holmes, W., Bialik, M., & Fadel, C. (2022). *Artificial intelligence in education: Promises and implications for teaching and learning*. Center for Curriculum Redesign.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement, 30*(3), 607–610.

Russell, S., & Norvig, P. (2021). *Artificial intelligence: A modern approach* (4th ed.). Pearson.

Zawacki-Richter, O., Marín, V. I., Bond, M., & Gouverneur, F. (2019). Systematic review of research on artificial intelligence applications in higher education – Where are the educators? *International Journal of Educational Technology in Higher Education, 16*(1), 39-50.